

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

Maputo Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği

09.09.2025

İçindekiler

1. Genel Bilgiler

Başlıca Sosyal Göstergeler
Doğal Kaynaklar ve Çevre
Coğrafi Konum Etkisi

2. Genel Ekonomik Durum

Temel Ekonomik Göstergeler
Ekonomik Görünüm
Lojistik Sektörü
İnşaat Sektörü
Tarım Sektörü
Sanayi Sektörü
Turizm Sektörü
Enerji Sektörü

3. Dış Ticaret

Dünya-Zimbabve
Türkiye-Zimbabve

4. Dış Ticaret Politikası ve Uygulamaları

Dış Ticaret Politikası
Standardizasyon
Fikri Mülkiyet Hakları

5. Pazara Giriş

Reklam ve Satış, Tüketici Tercihleri,
Vize, İş Yapma Kolaylığı ve Son Yıllarda
Yapılan İyileştirmeler

6. GZFT Analizi

1. Genel Bilgiler

Zimbabve 16,3 milyon nüfuslu, alt-orta gelir grubunda bir Güney Afrika ülkesidir.

Başlıca Sosyal Göstergeler

- Resmi Adı: Zimbabve Cumhuriyeti
- Yönetim Biçimi: Başkanlık Sistemi
- Resmi Dili: İngilizce
- Başkent: Harare: 1,4 milyon kişi
- Yüzölçümü 390.757 km²
- Nüfus: 16,3 milyon
- Dini Yapı: Hristiyan %85, Yerel İnanışlar %13, Müslüman %1, Diğer dinler: %1
- Büyük Kentler (bin kişi) Bulawayo 678; Chitungwiza: 322
- Para Birimi: Zimbabve Altını (ZiG)
- Kadın başına **3,7** çocuk doğurganlık oranı ve ortalama **62,7** yıllık yaşam beklentisi ile nüfus artış hızı yüksektir.
- Yoksulluk oranı **%38,3**
- İş gücünün **%80'inin** kayıt dışı olduğu tahmin edilmektedir.

1. Genel Bilgiler

Platin grubu madenler, tütün, pamuk, geniş tarım alanları ve ayrıca güneş enerjisi potansiyeli mevcuttur.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

- Ülkede tarım büyük ölçüde pamuk ve tütüne bağlıdır. Ayrıca kerestecilik açısından da kaynaklar mevcuttur. 4 milyon hektar ekilebilir arazi bulunmaktadır.
- Zimbabve maden zengini bir ülkedir. Önemli kaynakları mevcuttur ve Afrika'da maden üretiminde ilk 10 ülke arasında yer almaktadır.
- Dünyanın toplam platinyum üretiminin %7,3'ü, paladyum üretiminin %5'i, elmas üretiminin %1,5'i ve lityum üretiminin %1,4'ü Zimbabve sınırlarında gerçekleşmektedir.
- Zambezi Nehri ve Kariba Gölü'nde balıkçılık imkanları mevcuttur.

Coğrafi Konum Etkisi

- Zimbabve'nin okyanus sınırı olmamasından dolayı uluslararası deniz ticaretinde Mozambik'in Beira, Nacala ve Maputo limanları ile Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Durban, Port Elizabeth ve East London limanları kullanılmaktadır.

2. Genel Ekonomik Görünüm

Enflasyonla mücadelede sorun yaşayan ülkelerin başında gelmektedir.

Temel Ekonomik Göstergeler

Zimbabve	2023 Yılı	2024 Yılı	2024/2023 % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar -Milyar \$)	35,14	35,22	0,2
GSYİH Reel Büyüme (Sabit Fiyatlar, %)	2	5,3	3,3
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$)	2.156	2.121	-1,6
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	667,4	736,1	68,7
İşgücü (milyon)	3,15	3,21	1,9
İşsizlik Oranı (%)	8,8	8,6	-0,2
Cari İşlemler Dengesi/GSYH (%)	1	1,3	0,3
İhracat (Milyar \$)*	7,20	7,43	3,2
İthalat (Milyar \$)*	9,2	9,53	3,6

- Dış ticaret açığı olmasına rağmen cari fazla veren bir ülkedir. Yurt dışı yerleşiklerin gelirleri burada etkilidir.
- Enflasyon önemli bir problem olarak dikkat çekmektedir.
- Genç nüfusa rağmen kayıtlı iş gücü sayısı nüfusa oranla düşüktür.

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

2. Genel Ekonomik Görünüm

Madencilik, Enerji, Tarım Teknolojileri ve Turizm'in yanı sıra altyapı yatırımları büyümeyi destekleyebilir.

Ekonomik Görünüm

- GSYH'deki katma değer payları itibarıyla sektörler:
 - ✓ Hizmetler: 55,7%;
 - ✓ Sanayi: %24,3,
 - ✓ Tarım: %17
- Ülkedeki yetişmiş insan gücü ve doğal kaynaklar nedeniyle oluşan potansiyelin canlanması için hedef sektörler madencilik, tarım, enerji ve turizm olarak belirlenmiştir.
- Ancak tarım alanında özellikle kış aylarındaki kuraklık en büyük engel olarak görülmektedir. Bu açıdan endüstriyel tarım ve sulama çözümleri alanında yatırım potansiyeli bulunmaktadır.
- 2025 yılı büyüme projeksiyonu %6'dır.
- Önümüzdeki dönemde büyümeyi destekleyecek unsurlar:
 - ✓ Tarımsal üretim,
 - ✓ Maden yatırımları,
 - ✓ Genel olarak kamu projelerinin hayata geçirilmesi,
- Ancak makroekonomik istikrarsızlık özellikle enflasyonla mücadeledeki başarısız tablo yatırımcıların iş yapma süreçlerini zorlaştırmaktadır.

2. Genel Ekonomik Görünüm

Mozambik ve Güney Afrika, Zimbabve'ye ulaşımında en önemli noktalardır.

Lojistik Sektörü

- Son dönemde komşu ülke olan ve denize çıkış noktası olan Mozambik ile yapılan anlaşmalar dikkat çekmektedir.
- İki ülkenin demiryolları alanında 2025 yılında yaptığı anlaşmada 148 kilometre uzunluğundaki Chicualacuala-Rutenga Güney Koridoru ile 84 kilometre uzunluğundaki Machipanda-Nyazura Merkez Koridoru için iş birliği yapılacağı görülmektedir.
- Karayolları olarak ise Harare-Beitbridge ve Harare-Bulawayo yolları ana arterleri oluşturmaktadır.
- Ülkede üç adet Uluslararası Havalimanı bulunmaktadır.
- Başkent Harare'de bulunan Robert Gabriel Mugabe Uluslararası Havalimanı en önemli havalimanıdır.
- Zimbabve'ye mal ihracatında en iyi rota Mozambik ve Güney Afrika'daki limanlar ve sonrasında karayolu olarak görülmektedir.
- Lojistik sektörünün GSYH'deki payı %10,8'dir.
- Zimbabve 2022 yılında 2,4/5 lojistik performans endeksi puanı ile 2,38/5 Sahra Altı Ülkeleri ortalamasında seyretmiştir.

2. Genel Ekonomik Görünüm

Hükümet Mega Projeleri hayata geçirerek halkın desteğini almak istemektedir.

İnşaat Sektörü

- Hükümetin Ulusal Kalkınma Planı kapsamında madencilik, karayolları, birçok alanda tesis inşası, baraj ve enerji alanında inşaat projeleri bulunmaktadır.
- Ülkenin doğu ve batı karayolları bağlantısı için Güney Afrika Kalkınma Bankası finansmanlı proje hayata geçirilmektedir.
- 14 bin kilometre karayolu ağını kısa sürede 25 bin kilometreye yükseltme hedefi dikkat çekmektedir.
- Ulusal Yatırım Projeleri, Zimbabve Yatırımı Geliştirme Ajansı (ZIDA) tarafından yürütülmektedir.

2. Genel Ekonomik Görünüm

Tarımda endüstriyel üretime geçiş hedeflenmektedir.

Tarım Sektörü

- Tarım sektörü, Zimbabwe ekonomisinin önemli taşlarından biridir ve istihdam, endüstriyel kalkınma ile ihracat gelirlerinde hayati bir rol oynamaktadır.
- Nüfusun %60'ının geçimini destekleyen sektör, kayıtlı istihdamın %23'üne katkıda bulunur, imalat sektörünün hammadde ihtiyacının %63'ünü karşılar, ihracat gelirlerinin %30'unu oluşturur.
- Pamuk, tütün, mısır gibi ürünler tarım alanında en önemli üretime sahiptir.
- Tarımda makineleşme ile endüstriyel üretim hedeflenmekte ve tarımsal ihracatın artırılması üzerine çalışmalar sürdürülmektedir.

2. Genel Ekonomik Görünüm

Sanayi sektöründe teknolojik dönüşümle kendi kendisine yeten bir üretim ağı hedefi bulunmaktadır.

Sanayi Sektörü

- 2030 yılına kadar sanayi alanında üretimin çeşitlendirilmesi, rekabetçi ve inovatif bir üretim ortamının sağlanması kamu politikası olarak desteklenmektedir.
- Özellikle madencilik sektöründeki hammadde ihracatının kademeli olarak sonlandırılarak katma değerli ihracata geçiş öncelik olarak yer almaktadır.
- Ayrıca büyük ölçekli ve teknoloji odaklı sanayi üretimi ile tarımsal işleme alanındaki gelişmelerle ülkenin büyük ölçüde kendisine yeten bir üretim ağına sahip olması hedeflenmektedir.
- Smart Zimbabwe 2030 Master Plan ile dijital dönüşümün tamamlanarak bilgi odaklı reel sektöre geçiş ile üretim teknolojilerinde çağa ayak uydurma planı mevcuttur.
- Endüstri parkları kurulması ile akademi ve reel sektör bağıni kurarak sanayide teknolojik dönüşümü hızlandırma hedefi bulunmaktadır.

2. Genel Ekonomik Görünüm

Güney Afrika Cumhuriyeti'ne yakınlık turizm potansiyeli oluşturmaktadır.

Turizm Sektörü

- Ülkenin önemli turizm unsurları dünyaca ünlü Victoria Şelaleleri ve vahşi yaşam doğa alanları başta olmak üzere genel olarak doğa turizminden oluşmaktadır.
- 2022'de Zimbabwe'ye gelen turist sayısı 1 milyonu aşmış, turizm geliri ise 1,18 milyar dolar olmuştur.
- Planlanan önemli yatırımlar: Victoria Şelaleleri'nde yenileme çalışmaları, Hwange Doğa Parkı'nda yenileme çalışmaları, Ngomakurira Tepeleri eko dönüşüm projesi vb.
 - Bu kapsamda, **otel ekipmanları, mobilya, inşaat malzemeleri, inşaat sektörü ve çevre dönüşüm teknolojileri için ihracat potansiyeli bulunmaktadır.**
- Zimbabwe Turizm Otoritesi: <https://zimbabwetourism.net/>

2. Genel Ekonomik Görünüm

Enerji üretiminin ve nüfusun elektriğe erişim oranının artırılması hedeflenmektedir.

Enerji Sektörü

- Elektriğe erişebilen nüfus oranı %50'nin altındadır. 2030 yılına kadar bu oranın %72'ye yükseltilmesi hedeflenmektedir.
- Ülkede elektrik kesintileri ve kömür ile elektrik üretimine bağımlılık devam etmektedir.
- Farklı alanlardaki projelerde enerji üretim kapasitesini artırmak hedefiyle hükümetin 2030 yılına kadar 9 milyar dolarlık bir yatırım yapılması doğrultusunda hedefi bulunmaktadır.
- Birleşmiş Milletler Sermaye Kalkınma Fonu tarafından Zimbabve'ye yenilenebilir enerji fonu sağlanmıştır. Bu fonun 2026 yılı sonuna kadar farklı projelere 80 milyon dolar kaynak sağlaması beklenmektedir.
- Afreximbank, Kariba Gölü'nde 1 GW'lık hibrit yüzen güneş enerjisi projesi için 4,4 milyon dolar finansman sağlamaktadır.

3. Dış Ticaret

Ülkenin Dünya ve Türkiye ile İhracat ve İthalatı

Yıl	Ülkenin İhracatı	Ülkenin Türkiye'ye İhracatı	Türkiye Pay	Ülkenin İthalatı	Ülkenin Türkiye'den İthalatı	Türkiye Pay (%)	Türkiye-Ülke Arası Toplam Dış Ticaret Hacmi
2021	6.036.173	7.617	0,13	7.577.619	11.974	0,16	19.591
2022	6.586.208	18.301	0,28	8.603.710	16.349	0,19	34.650
2023	7.225.586	3.756	0,05	9.201.594	18.524	0,20	22.280
2024	7.434.140	15.834	0,21	9.567.579	15.980	0,17	31.814

Kaynak: ITC Trademap

Bin USD

3. Dış Ticaret

Ülkenin Dünyadan İhracatında İlk 10 Ürün

Tarife Pozisyonu 6 Basamaklı	Tarife Pozisyonu Adı	2020	2021	2022	2023	2024	% Değişim 20-24	% Pay 2024
	Tüm ürünler	4.394.831	6.036.173	6.586.208	7.225.586	7.434.140	69,16	100,0
'710813	Altın, platin kaplamalı altın dahil, yarı mamul formlarda	982.258	1.612.843	1.992.347	1.805.477	2.521.422	156,70	33,9
'240120	Tütün, kısmen veya tamamen sapları alınmış veya sıyrılmış, işlenmemiş	720.033	765.300	911.386	1.174.267	1.306.035	81,39	17,6
'750110	Nikel matları	985.258	1.248.447	1.024.863	989.698	988.660	0,35	13,3
'260400	Nikel cevherleri ve konsantreleri	611.800	1.036.083	1.101.947	647.074	472.208	-22,82	6,4
'720241	Ağırlıkça > %4 karbon içeren ferro-krom	139.419	295.825	363.111	383.992	334.040	139,59	4,5
'253090	Arsenik sülfürler, alünit, pozzuolan, toprak renkleri ve diğer mineral maddeler	6.555	20.287	72.912	878.439	282.213	4205	3,8
'261790	Cevherler ve konsantreler (demir, manganez, bakır, nikel, kobalt, alüminyum, kurşun, çinko hariç)	3	15	11	3	246.883	822933	3,3
'710221	İşlenmemiş veya basitçe biçilmiş, yarılmış veya brüt endüstriyel elmaslar	140.978	165.691	150.344	324.622	219.683	55,83	3
'270400	Kömür, linyit veya turbanın kok ve yarı kok kömürü, aglomere edilmiş olsun veya olmasın; retort karbonu	37.590	81.389	141.360	156.837	166.995	344,25	2,2
'261000	Krom cevherleri ve konsantreleri	45.652	44.811	43.613	87.021	156.778	243,42	2,1

Kaynak: ITC Trademap Bin USD

3. Dış Ticaret

Ülkenin Dünyaya İhracatında İlk 10 Ülke

Sıra No	Ülke Adı	2020	2021	2022	2023	2024	% Değişim 20-24	% Pay 2024
	Dünya	4.394.831	6.036.173	6.586.208	7.225.586	7.434.140	69,16	100,0
1	Birleşik Arap Emirlikleri	891.193	1.725.323	2.126.190	1.910.079	2.720.035	205,21	36,6
2	G. Afrika	1.730.476	2.923.055	2.755.680	2.233.272	2.052.222	18,59	27,6
3	Çin	42	256.069	582.815	1.280.340	1.284.875	3.059.126	17,3
4	Mozambik	407.516	508.641	190.353	397.698	253.215	-37,86	3,4
5	Zambiya	52.563	60.109	90.006	142.355	144.760	175,40	1,9
6	Belçika	72.518	134.109	214.942	210.744	115.112	58,74	1,5
7	Endonezya	0	10.106	20.564	48.769	77.739	-	1
8	Hollanda	3.247	6.435	47.873	69.554	77.315	2.281,12	1
9	Vietnam	0	10.856	17.056	52.982	71.705	-	0,96
10	Hong Kong	17.685	2.713	8.266	171.031	51.884	193%	0,7

- İlk 3 ülke ihracattan %80 pay almaktadır.
- İhracat son 4 yılda %69 artış kaydetmiştir.
- Komşu ülkelerden 3 tanesi ilk 5'te yer almaktadır.

Kaynak: ITC Trademap

Bin USD

3. Dış Ticaret

Ülkenin Dünyaya İthalatında İlk 10 Ürün

Tarife Pozisyonu 6 Basamaklı	Tarife Pozisyonu Adı	2020	2021	2022	2023	2024	% Değişim 20-24	% Pay 2024
	Tüm ürünler	5.643.095	7.577.619	8.603.710	9.201.594	9.567.579	69,54%	100,0%
'271019	Orta yağlar ve müstahzarları	751.121	822.902	936.385	1.100.524	1.176.627	56,65%	12,3%
'100590	Mısır	298.870	111.969	35.910	149.491	602.641	101,64%	6,3%
'271012	Hafif yağlar ve müstahzarları	290.928	360.633	398.391	451.146	482.617	65,89%	5,0%
'150710	Ham yağ	128.326	222.527	289.499	211.617	224.967	75,31%	2,4%
'271600	Elektrik Enerjisi	153.926	152.095	207.794	180.114	207.681	34,92%	2,2%
'100640	Kırk Pirinç	96.263	118.669	145.930	147.618	152.329	58,24%	1,6%
'870421	Motorlu Taşıtlar (Brüt Ağırlığı 5 Tonu Geçmeyen)	72.856	79.816	95.483	127.034	141.944	94,83%	1,5%
'100119	Durum buğdayı	102.225	80.609	100.607	123.080	134.866	31,93%	1,4%
'271113	Sıvılaştırılmış Bütan gazları	18.026	40.789	72.812	84.343	106.514	490,89%	1,1%
'300490	Terapötik veya profilaktik amaçlar için karışık veya karıştırılmamış ürünlerden oluşan ilaçlar	109.443	160.335	128.945	140.711	103.124	-5,77%	1,1%

Kaynak: ITC Trademap Bin USD

3. Dış Ticaret

Ülkenin Dünyadan İthalatında İlk 10 Ülke

Sıra No	Ülke Adı	2020	2021	2022	2023	2024	% Değişim 20-24	% Pay 2024
	Dünya	5.643.095	7.577.619	8.603.710	9.201.594	9.567.579	69,54%	100,0
1	G. Afrika	2.551.558	3.240.045	3.479.659	3.498.924	3.770.020	47,75%	39,4
2	Çin	471.675	919.744	1.192.092	1.371.219	1.354.697	187,21%	14,2
3	Bahamalar	1.525	277	-	469.429	731.659	47877,64%	7,6
4	Mozambik	148.241	254.556	334.539	285.875	403.949	172,49%	4,2
5	Singapur	958.104	1.044.340	1.169.793	460.494	334.341	-65,10%	3,5
6	Zambiya	112.752	204.505	266.295	245.772	315.397	179,73%	3,3
7	Birleşik Arap Emirlikleri	71.958	165.606	218.318	227.899	305.783	324,95%	2,9
8	Bahreyn	538	457	4	326.363	275.073	51028,81%	2,1
9	Morityus	164.297	218.212	315.029	268.866	204.812	24,66%	2
10	Hindistan	162.442	158.967	228.264	258.032	189.570	16,70%	1,8

- İlk 2 ülke ihracattan %53,6 pay almaktadır.
- İthalat da tıpkı ihracat gibi son 4 yılda %69'dan fazla artış kaydetmiştir.
- Komşu ülkelerden 3 tanesi ilk 6'da yer almaktadır.

Kaynak: ITC Trademap

Bin USD

3. Dış Ticaret

Türkiye'nin Ülkeye İhracatında İlk 10 Ürün

Tarife Pozisyonu 6 Basamaklı	Tarife Pozisyonu Adı (Türkçe)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	% Değişim 19-24	% Pay 2024
TOPLAM	Tüm Ürünler	6.023	15.347	14.731	19.921	23.568	20.609	242,1	100,0
310230	AMONYUM NİTRAT	0	0	0	0	0	2.658	-	12,9
870193	DİĞER TRAKTÖRLER (8709 POZİSYONUNA GİREN TRAKTÖRLER HARIÇ); 37 KW < MOTOR GÜCÜ <= 75 KW	575	743	889	1.055	3.769	1.616	1,8	7,8
961900	HİJYENİK HAVLULAR, TAMPONLAR, BEBEK BEZLERİ VE BENZERİ HİJYENİK EŞYA	416	711	1.361	2.181	2.471	1.510	2,6	7,3
847989	BU FASILIN BAŞKA POZİSYONLARINDA BELİRTİLMİYEN VEYA YER ALMAYAN KENDİNE ÖZGÜ BİR FONKSİYONU OLAN MAKİNA	1	0	90	34	460	1.479	1.659,0	7,2
843810	EKMEKÇİLİK, PASTACILIK, BİSKÜVİCİLİK MAKİNA VE CİHAZLARI İLE MAKARNA VE BENZERİ ÜRÜNLERİN İMALİNE MAHSUS MAKİNA	0	5	0	55	1	1.097	-	5,3
870210	OTOBÜS, MİDİBÜS, MİNİBÜS; SADECE DİZEL VEYA YARI DİZEL MOTORLU, TAŞIMA KAPASİTESİ >= 10 KİŞİ	114	115	0	170	305	825	6,2	4
842839	EŞYA VE MALZEME TAŞIMAYA MAHSUS, SÜREKLİ HAREKETLİ DİĞER ELEVATÖRLER VE KONVEYÖRLER	0	0	0	116	0	690	-	3,3
240311	NARGİLE TÜTÜNLERİ; AROMALANDIRILMIŞ OLSUN, OLMASIN	0	0	0	0	0	558	-	2,7
871631	TANKER RÖMORKLAR VE TANKER YARI RÖMORKLAR	0	56	743	1.491	1.134	484	-	2,3
843790	TOHUM, HUBUBAT, KURU BAKLAGİL TEMİZLEME, TASNİF ETME, AYIKLAMA, ÖĞÜTME VEYA İŞLENMESİNE MAHSUS MAKİNA	0	100	27	48	65	446	-	2,2

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı Bin USD

3. Dış Ticaret

Türkiye'nin Ülkeden İthalatında İlk 5 Ürün

Tarife Pozisyonu 6 Basamaklı	Tarife Pozisyonu Adı	2019	2020	2021	2022	2023	2024	% Değişim 19-24	% Pay 2024
TOPLAM	Tüm Ürünler	12.924	13.584	16.478	15.960	22.973	23.758	83,8	100,0
240120	TÜTÜN (TAMAMEN VEYA KISMEN SAPLARI KOPARILMIŞ, DAMARI ÇIKARILMIŞ)	7.348	10.879	11.771	13.642	19.964	18.951	157,9	79,8
240130	TÜTÜN DÖKÜNTÜLERİ	708	1.008	718	629	433	2.220	213,4	9,3
253010	VERMİKÜLİT, PERLİT VE KLORİTLER (GENLEŞTİRİLMEMİŞ)	972	1.136	915	1.397	2.211	1.880	93,4	7,9
120740	SUSAM TOHUMU	0	0	0	0	316	475	-	2
710239	DİĞER ELMASLAR (SANAYİDE KULLANILMAYAN)	0	0	0	265	0	158	-	0,7

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

Bin USD

4. Dış Ticaret Politikası ve Uygulamaları

Zimbabve DTÖ, SADC ve COMESA Üyesidir

Dış Ticaret Politikası

- Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyesi olan Zimbabve Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC) ve Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA) gibi organizasyonların bir üyesidir.
- Botswana, Malavi, Güney Afrika Cumhuriyeti, Mozambik ve Namibya ile ikili ticari anlaşmaları mevcuttur.
- SADC kapsamında Zimbabve'nin bölgesel yatırımlardan faydalanması beklenmektedir.
- Gıda ürünlerinde gümrük tarifeleri genellikle %5 ile %40 arasında değişiklik göstermektedir.
- Madencilik ekipmanlarında genellikle vergi muafiyeti (%0 tarife) uygulanırken, diğer makine ve ekipmanlarda tarife oranları genellikle %5 ile 15 arasındadır.
- Tekstilde genellikle %10 ile %40 arasında değişen oranlar bulunmaktadır.
- İthalat sırasında %15 KDV uygulanmaktadır.

4. Dış Ticaret Politikası ve Uygulamaları

Gümrükleme işlemlerinde yetkili kuruluş ZIMRA'dır.

Dış Ticaret Politikası

- Gümrük işlemleri, ASYCUDA (Otomatik Gümrük Verileri Sistemi'ne) işlenen bir Gümrük Beyannamesi ile yapılır.
 - Zimbabve Vergi Kurumu (ZIMRA) web sitesinde değerlendirme sisteminin ve malların sınıflandırılmasına ilişkin gümrük tarife sınıflandırmalarının karmaşıklığı nedeniyle, ithalatçıların profesyonel gümrükleme acentelerinin hizmetlerinden yararlanmaları tavsiye edilmektedir.
 - ZIMRA tarafından verilen kayıt lisansı sonrasında ASYCUDA sistemine akredite olarak gümrükleme hizmeti veren kayıtlı firmalar listesi oluşturulmaktadır.
 - Gıda ve tarım ürünleri, makineler ve yakıtlar için ithalat lisansı zorunludur.
 - Gümrükleme süreçleri ile ilgili gerekli bilgilere bahse konu web sitesinden ulaşılabilir.
- (<https://www.zimra.co.zw/customs/customs-clearance-procedures>)

4. Dış Ticaret Politikası ve Uygulamaları

Ürün standartları uluslararası kuruluşlardan benimsenmiştir.

Standardizasyon Uygulamaları

- Zimbabwe'deki ürünlerde ISO (Uluslararası Standardizasyon Örgütü) standartları çerçevesinde değerlendirme yapılmaktadır.
- Zimbabwe Standartlar Birliği (SAZ) ve Bureau Veritas, üretilen ve ithal edilen ürünlerin standardizasyon süreçlerinden sorumludur.
- 2015 yılından beri Bureau Veritas üzerinden yapılan sevkiyat bazlı uygunluk değerlendirmesi süreçleri yürütülmektedir.
- Halk sağlığına ilişkin ilaç ve kozmetik ürünlerin ülkeye ithalatı için Zimbabwe İlaç Kontrol Kurumu (MCAZ) yetkili kuruluştur.

Fikri Mülkiyet, Dağıtım Kanalları

- Zimbabwe, Afrika Bölgesel Fikri Mülkiyet Örgütü (ARIPO) ve Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) üyesidir. Bu kuruluşlarda yapılan fikri mülkiyete ilişkin tesciller Zimbabwe'de geçerlidir.
- Zimbabwe'deki perakende pazarı son yıllarda, özellikle Harare başta olmak üzere kentlerde gelişmektedir.
- Süpermarketlerde ithal ürünler pahalıdır, ancak dağıtım kanalları oldukça gelişmiştir. Temel gıdalarda sınırlı da olsa yerli ürün alternatifleri mevcuttur.

5. Pazara Giriş

Nakit dolar kullanımı yüksek ve tüketicilerde marka güvenilirliği önemlidir.

Reklam, Satış Teknikleri ve Satışları Etkileyebilecek Faktörler

Tüketici Tercihleri

- TV, radyo ve gazeteler en önemli reklam mecralarıdır. Sosyal medya pazarlama amaçlı kullanılmaktadır.
 - Mobile Money (EcoCash) ödeme uygulaması alışveriş ve vergi ödemelerinde kullanılmaktadır.
 - Kredi kartları büyük şehirlerde kullanılmaktadır. Ancak zaman zaman ağ sorunları ve yüksek komisyon nedeniyle nakit dolar genelde avantajlıdır.
 - İngilizce resmi dildir ve herkes konuşmaktadır.
 - Ülkede son dönemde BuyZimbabwe platformu üzerinden yerli ürün alımları teşvik edilmektedir.
 - Fuarlar ve kültürel etkinlikler gibi yerinde tanıtım faaliyetleri etkilidir.
- Nüfusun %62'si 25 yaşın altındadır.
 - Nüfus, Harare ve Bulawayo gibi kentlerde yoğunudur.
 - Nüfusun üçte biri halen kırsal alanda yaşamaktadır.
 - Zimbabwe'de fiyat hassasiyeti önemli olsa da marka güvenilirliği ve kalite ön plandadır.
 - Fiyat, bulunabilirlik ve pazaryerine yakınlık satın alma tercihi için diğer önemli faktörlerdir.

5. Pazara Giriş

İhale duyuruları elektronik kamu portalı sistemi üzerinden yürütülmektedir.

İhale Siteleri

- Afrika kalkınma bankası ihaleleri:
<https://www.afdb.org/en/projects-and-operations/procurement>
- Dünya bankası ihaleleri:
<https://projects.worldbank.org/en/projects-operations/procurement?srce=both>
- Kamu İhale Platformu (Procurement Regulatory Authority of Zimbabwe- PRAZ)
<https://egp.praz.org.zw/>
- Ulusal Yatırım Projeleri duyuruları için Zimbabwe Yatırımı Geliştirme Ajansı (ZIDA):
<https://zidainvest.com/>

Vize ve Uçuş Sıklığı

- Umuma mahsus pasaport hamili Türk vatandaşları vizeye tabidir. Kapıda vize uygulaması mevcuttur. Ancak otel rezervasyonu, dönüş bileti ve davet mektubu gibi dokümanlar çıktı olarak hazır bulunmalıdır.
- Türk Havayollarının ülkeye direk uçuşu henüz yok. Johannesburg, Cape Town ya da Addis Ababa üzerinden aktarmalı uçuşlar mevcuttur. (Etiyopya Havayolları ve Airlink)
- Seyahat Sağlık koşulları için:
<https://www.seyahatsagligi.gov.tr/Site/SaglikBilgisi/ZB>

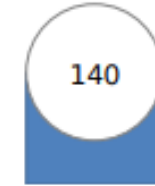
5. Pazara Giriş

Krediye ulaşım görece kolaydır. Ancak iş yapmaya başlama ve elektriğe ulaşım riskler bulunmaktadır.

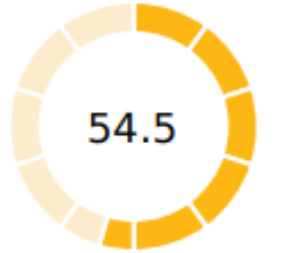
İş Yapma Kolaylığı ve İş Ortamını İyileştirmeye Yönelik Bazı Uygulamalar

- Zimbabve en son 2020 yılı verilerinin mevcut olduğu iş yapma kolaylığı endeksinde 54,5 genel skor puanı ile 193 ülke arasından 140. sırada yer almıştır. Ülkenin en güçlü olduğu alan krediye ulaşım (67. sırada). En zayıf olduğu alanlar ise iş yapmaya başlama (167.) ve elektriğe ulaşım (167.)
- 2025 yılıyla birlikte Zimbabve, vergi, harç, lisans ödemeleri ve kamu kurumların iş ve işlemlerinin tek bir link üzerinden elektronik olarak gerçekleştirilebilmesi için e-regulasyon sistemini hayata geçirmiştir. Sistem Ağustos ayında kullanılmaya başlamıştır ve sisteme 2026 yılıyla birlikte tam geçiş sağlanması beklenmektedir.
- 2020 yılında, özel ekonomik bölgeleri ve kamu-özel sektör ortaklıkları (PPP) gibi ulusal projeleri yöneten Zimbabve Yatırımı Geliştirme Ajansı (ZIDA) kurulması pazara giriş süreçlerine katkı sağlamış ve yatırım ortamının iyileşmesine yardımcı olmuştur.

DB RANK

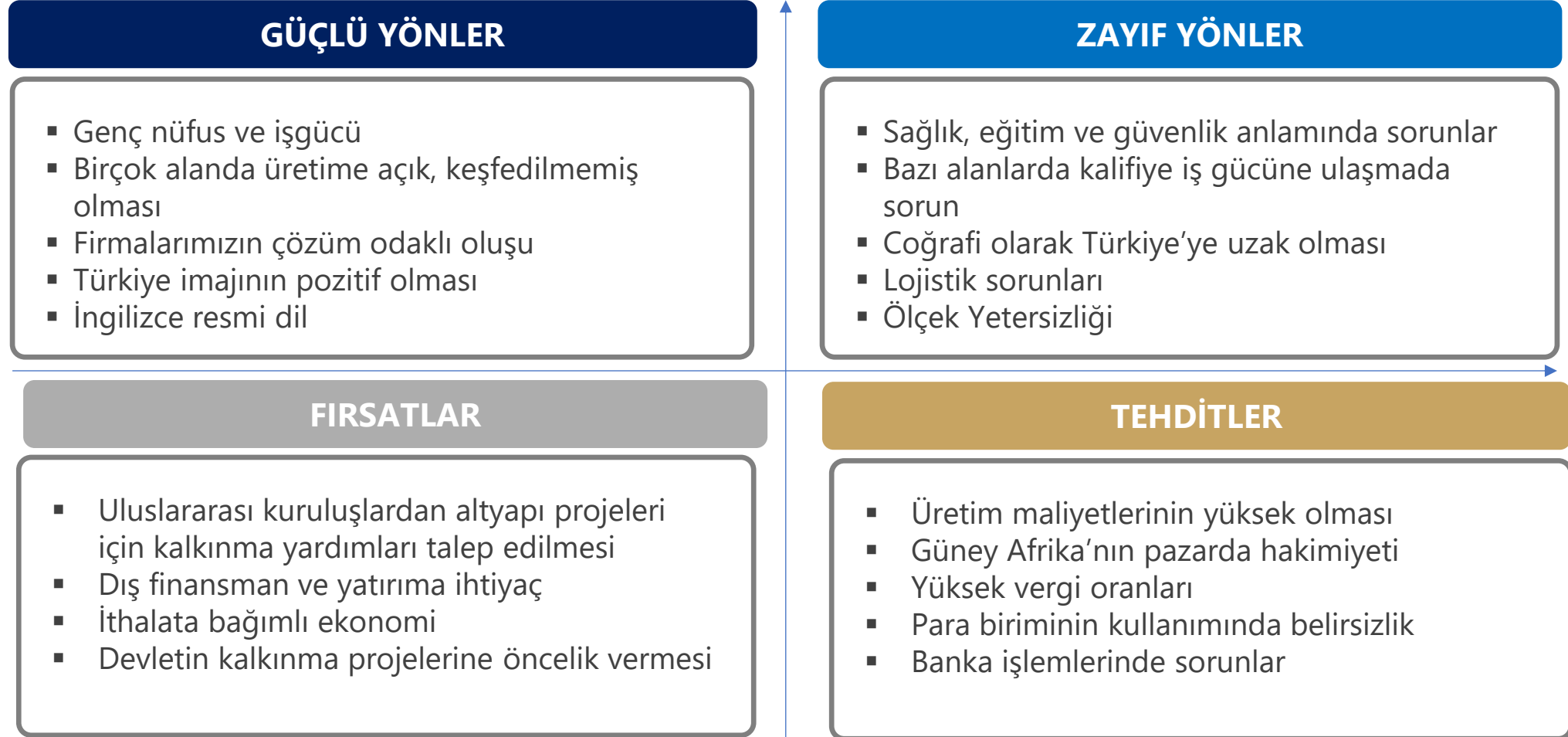
DB SCORE

6. GZFT Analizi

Ekonomik dönüşüm devlet politikası olsa da gerekli momentum yakalanamamıştır.

Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar, Tehditler

Teşekkürler.

T.C. Maputo Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği
Telefon: 0 312 204 8078
E-posta: maputo@ticaret.gov.tr